

18.2.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen suositus toimenpiteistä COVID-19-epidemian kiihtymisen ehkäisemiseksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin ja pääkaupunkiseudun kuntien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen) alueella

COVID-19-epidemian torjunta on Suomessa perustunut riittävän aikaiseen reagointiin ja tarkoituksenmukaisten torjunta- ja ehkäisytoimien toimeenpanoon kun epidemian kiihtymisen riski paikallisesti tai valtakunnallisesti on seurantaindikaattoreiden perusteella arvioitu olevan korkea.

Viimeksi kuluneen kuukauden aikana, erityisesti viimeisen kolmen viikon aikana, epidemian kehitys on Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) ja muiden sairaanhoitopiirien alueiden välillä eriytynyt siten, että HUS-piiriin alueella tapausmäärät ovat selvästi kasvaneet. Kahden viikon liukuva väestöilmaantuvuus on alueella neljässä viikossa lähes kaksinkertaistunut luvusta 108,9/100t/14vrk lukuun 185,9/100t/14vrk. Samaan aikaan ilmaantuvuus lähes kaikkien muiden sairaanhoitopiirien alueella on pääasiassa laskenut.

Erityisen selvää kasvu ilmaantuvuudessa on ollut pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Vantaa, Espoo ja Kauniainen), joskin näiden kaupunkien välillä on joitakin eroja. Koska kyseessä on melko yhtenäinen työssäkäynti- ja asuinalue, jossa lisäksi kaupunkien välillä toimii yhteinen koordinaatioryhmä koronapandemian torjumiseksi, on tarkoituksenmukaista käsitellä aluetta yhteisesti epidemian kehittymisen kannalta.

Samaan aikaan koko Suomen epidemian kiihtymisen riski on kasvanut uuden uhkatekijän johdosta. Ison-Britannian alueelta alun perin kuvattua virusmuunnosta, joka nykytiedon perusteella näyttää leviävän muita virustyyppisiä nopeammin, on löytynyt entistä enemmän pääkaupunkiseudulla. Vaikka tarkkaa arviota virusmuunnoksen osuudesta kaikista todettavista tapauksista ei vielä ole mahdollista varmuudella saada, THL katsoo tilanteen jo nykyisellään muodostavan selvän riskin epidemian nopealle kiihtymiselle pääkaupunkiseudulla.

Epidemiologinen seuranta osoittaa suurimman kasvun tapausmäärissä tapahtuneen työ- ja opiskeluaikaisen aikuisväestön keskuudessa, erityisesti ikäryhmissä 19-34 v. Samaan aikaan on pystytty jäljittämään useiden laajojen tartuntaketjujen alkuperä sekä yksityisiin tilaisuuksiin että ajanviettoon alkoholijuomia tarjoavissa baareissa ja vastaavissa ravitsemusliikkeissä.

Nykyisen tilanteen johdosta THL katsoo välttämättömäksi ottaa käyttöön väliaikaisia uusia toimia ja suosituksia epidemian kiihtymisen estämiseksi ja uusien tartuntojen määrän kääntämiseksi laskuun HUS-alueelta ja pääkaupunkiseudulla ja virusmuunnoksen laajemman leviämisen ehkäisemiseksi muualle maahan.

THL pitää erityisen tärkeänä toimeenpanna toimia joiden avulla voidaan vähentää erityisen korkeaa tartunnan riskiä aikuisväestön keskuudessa. Sekä kotimainen seurantatieto että kansainvälinen korkealaatuinen tutkimus osoittaa että työikäisen väestön tiiviit kontaktit toimivat epidemian ajurina.

Jotta epidemia ei kiihtyisi hallitsemattomasti johtaen ihmisten hengen ja terveyden vaarantumiseen terveydenhuollon ylikuormituksen takia, THL pitää välttämättömänä toteuttaa laitoksen suositukset viipymättä.

18.2.2021

THL suosittelee seuraavien toimintojden noudattamista väestölle seuraavan n. kolmen viikon ajaksi (14.3.2021 asti):

1. HUS-sairaanhoidopiirin asukkaita suositellaan välttämään lomamatkustamista alueen ulkopuolelle (esimerkiksi eteläsuomen talvilomakauden aikana)
2. HUS- alueella suositellaan että yksityistilaisuuksiin ei kokoonnu yli 6 henkilöä kerrallaan (poikkeuksena samassa taloudessa asuvat).

THL suosittelee toimivaltaisille viranomaisille ja päätöksentekijöille seuraavaa n. kolmen viikon ajaksi (14.3.2021 asti):

3. HUS alueella rajoitetaan julkisten kokoontumisten osallistujamäärää kuuteen (6) henkilöön.
4. Baarit, pubit ja yökerhot sekä muut vastaavat alkoholijuomien anniskeluun suuntautuneet ravitsemusliikkeet suljetaan Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien alueella mahdollisimman nopeasti määräajaksi.

THL tunnistaa joidenkin suosittelavien toimenpiteiden haitallisen vaikutuksen toimijoiden elinkeinon harjoittamisen oikeuteen ja toivoo päätöksentekijöiden löytävän keinot tukea niitä, joiden työpaikka tai elanto vaarantuu ao. THL:n välttämättömäksi katsomien toimien johdosta.

THL pitää näiden tarkkaan kohdennettujen toimien soveltamista määräajaksi tärkeänä väestön terveyden ja hengen suojelemiseksi, ja sen jälkeen tilanteen arvioimista uudelleen, myös sen varmistamiseksi että COVID-19-epidemia ei kiihtyisi niin laajaksi ja päivittäiseltä tapausmäärältään niin suureksi että kesän lähestyessä edellytyksiä rajoitusten vähittäiselle vähentämiselle ei olisi olemassa.

Markku Tervahauta
PääjohtajaMika Salminen
Valmiusjohtaja